

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2010. gada 22. aprīlis*

Apvienotās lietas T-274/08 un T-275/08

Itālijas Republika, ko pārstāv S. Fjorentino [*S. Fiorentino*], *avvocato dello Stato*,

prasītāja,

prtet

Eiropas Komisiju, ko pārstāv F. Himeno Fernandess [*F. Jimeno Fernández*] un P. Rosi [*P. Rossi*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

lietā T-274/08 par lūgumu daļēji atcelt Komisijas 2008. gada 30. aprīļa Lēmumu 2008/396/EK par dalībvalstu maksājumu aģentūru grāmatojumu noskaidrošanu attiecībā uz Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) finansētiem izdevumiem 2007. finanšu gadā (OV L 139, 33. lpp.) tiktāl, ciktāl ar to ir ietverti procentu maksājumi summās, kuras ir jāatmaksā no Itālijas valsts budžeta saskaņā ar Padomes 2005. gada 21. jūnija Regulas (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 209, 1. lpp.) 32. panta 5. punktu, un lietā T-275/08 par lūgumu daļēji atcelt Komisijas 2008. gada 30. aprīļa Lēmumu 2008/394/EK par Vācijas, Itālijas un Slovākijas atsevišķu maksājumu aģentūru grāmatojumu noskaidrošanu attiecībā uz izdevumiem, ko finansējusi Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju nodaļa, 2006. finanšu gadā (OV L 139, 22. lpp.), tiktāl, ciktāl ar to ir ietverti procentu maksājumi summās, kuras ir jāatmaksā no Itālijas valsts budžeta saskaņā ar Regulas Nr. 1290/2005 32. panta 5. punktu.

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], tiesneši M. Preks [*M. Prek*] (referents) un V. Čuke [*V. Ciucă*],

sekretārs L. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 25. novembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

Tiesiskais regulējums saistībā ar kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu

- 1 Pamata regulējumu saistībā ar kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu attiecībā uz izdevumiem, kas radušies sākot no 2007. gada 1. janvāra, veido Padomes 2005. gada 21. jūnija Regula (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 209, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “pamatregula”).
- 2 Saskaņā ar pamatregulas 49. pantu:

“[pamatregulu] piemēro no 2007. gada 1. janvāra [..]

Tomēr no 2006. gada 16. oktobra piemēro šādus noteikumus:

— [..]

— 32. pantu — attiecībā uz gadījumiem, kuri paziņoti saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 595/91 3. pantu un attiecībā uz kuriem pilna apjoma atgūšana nav veikta līdz 2006. gada 16. oktobrim,

— [..].”

3 Pamatregulas preambulas 25. apsvēruma ir formulēts šādi:

“Lai aizsargātu Kopienas budžeta finanšu intereses, dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi, lai pārliecinātos, ka fondu finansētie darījumi ir faktiski notikuši un ir veikti pareizi. Dalībvalstīm arī būtu jānovērš jebkuri saņēmēju nodarīti pārkāpumi un efektīvi jārikojas attiecībā uz tiem.”

4 Pamatregulas 26. apsvēruma ir formulēts šādi:

“Atgūtas ELGF izmaksātas summas būtu jāatmaksā šim fondam, ja izdevumi neatbilst Kopienas tiesību aktiem un uz tiem nav nekādu tiesību. Būtu jāparedz sistēma, ar ko nosaka finansiālu atbildību par pārkāpumiem, ja zaudētās summas nevar pilnībā atgūt. Lai to panāktu, būtu jāievieš īpaša procedūra, kas ļautu Komisijai pasargāt Kopienas budžeta finanšu intereses, pieņemot lēmumu likt attiecīgajai dalībvalstij daļēji segt summas, kas zaudētas pārkāpumu dēļ un kas nav atgūtas pieņemamā termiņā. Konkrētos gadījumos, kad attiecīgā dalībvalsts ir pieļāvusi nolaidību, ir pamats pieprasīt, lai tā atlīdzina visu summu. Tomēr, ar nosacījumu, ka dalībvalstis ievēro

saistības atbilstīgi savām iekšējām procedūrām, būtu jābūt iespējai finansiālo slogu sadalīt taisnīgi starp Kopienu un dalībvalsti.”

- 5 Pamatregulas 30. panta 1. punktā paredzēts, ka “līdz tā gada 30. aprīlim, kas seko attiecīgajam finanšu gadam, Komisija pieņem lēmumu par akreditēto maksātāju grāmatojumu noskaidrošanu [..], pamatojoties uz informāciju, kas nosūtīta saskaņā ar 8. panta 1. punkta c) apakšpunkta iii) daļu”.
- 6 Saskaņā ar pamatregulas 8. panta 1. punkta c) apakšpunkta iii) daļu dalībvalstis par pasākumiem, kas saistīti ar Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu (ELGF), nosūta Eiropas Komisijai “akreditēto maksātāju gada pārskatus kopā ar deklarāciju par pārskata ticamību, ko parakstījusi persona, kura atbild par akreditēto maksātāju, un kam pievienota grāmatojumu noskaidrošanai vajadzīgā informācija, kā arī apstiprināšanas ziņojumu, ko sagatavojusi apstiprināšanas struktūra”.
- 7 Atbilstoši pamatregulas 32. panta 1. punktam “summas, kas atgūtas pēc pārkāpuma vai nolaidības gadījuma, kā arī no tām uzkrātos procentus pārskaita maksātājam, kas tos pieskaita ELGF piešķirtiem ieņēmumiem mēnesī, kad naudu faktiski saņem”.
- 8 Atbilstoši pamatregulas 32. panta 3. punktam dalībvalstis, nosūtot gada pārskatus, kā paredzēts 8. panta 1. punkta c) apakšpunkta iii) daļā, vienlaikus iesniedz Komisijai kopsavilkuma ziņojumu par līdzekļu atgūšanas procedūrām, kas uzsāktas pārkāpumu dēļ, šajā ziņojumā uzrādot vēl neatgūtos līdzekļus, tos sadalot pa administratīvām un/ vai tiesvedības procedūrām, kā arī pa gadiem, kas atbilst pirmajai administratīvai vai tiesas konstatācijai.

9 Saskaņā ar pamatregulas 32. panta 4. punktu:

“[...] Komisija var pieņemt lēmumu, ka atgūstamie līdzekļi jāsedz attiecīgajai dalībvalstij:

- a) ja vienā gadā pēc pirmās administratīvās vai tiesas konstatācijas dalībvalsts nav sākusis visas līdzekļu atgūšanai piemērotas administratīvās vai tiesas procedūras, ko paredz valsts un Kopienas tiesību akti;

- b) ja pirmā administratīvā vai tiesas konstatācija nav veikta vai arī veikta ar novēlošanos, kas var apdraudēt summas atgūšanu, vai arī ja attiecīgais pārkāpums nav iekļauts [...] kopsavilkuma ziņojumā par gadu, kad ir veikta administratīvā vai tiesas konstatācija.”

10 Pamatregulas 32. panta 5. punktā paredzēts:

“Ja līdzekļus neatgūst četros gados pēc pirmās administratīvās vai tiesas konstatācijas vai — gadījumos, kad atgūšanai veic tiesvedību attiecīgas valsts tiesā, — astoņos gados pēc tās, 50 % no neatgūšanas finansiālajām sekām sedz attiecīgā dalībvalsts un 50 % sedz no Kopienas budžeta.

Attiecīgā dalībvalsts 3. punkta pirmajā daļā minētajā kopsavilkuma ziņojumā atsevišķi norāda summas, kas nav atgūtas šā punkta pirmajā daļā norādītajā termiņā.

Neatgūšanas radītā finansiālā sloga sadalījums saskaņā ar šā punkta pirmo daļu neskar prasību attiecīgajai dalībvalstij veikt atgūšanas procedūras saskaņā ar šīs regulas 9. panta 1. punktu. 50% no šādi atgūtām summām pārskaita ELGF pēc šā panta 2. punktā minētā atvilkuma piemērošanas.

Ja, veicot atgūšanas procedūru, pārkāpumu neesamību konstatē ar galīgu administratīvu vai tiesas aktu, tad attiecīgā dalībvalsts finansiālo slogu, ko tā uzņēmusies saskaņā ar pirmo daļu, deklarē kā izdevumu ELGF.

Tomēr, ja ar attiecīgo dalībvalsti nesaistītu iemeslu dēļ atgūšana nevar tikt veikta pirmajā daļā noteiktajos termiņos un ja atgūstamā summa pārsniedz 1 miljonu euro, Komisija pēc dalībvalsts lūguma var pagarināt termiņus par ne vairāk kā 50% no sākotnējiem termiņiem.”

- ¹¹ Saskaņā ar Komisijas 2006. gada 21. jūnija Regulas (EK) Nr. 885/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērot [pamatregulu] attiecībā uz maksājumu aģentūru un citu struktūru akreditāciju un ELGF un ELFLA grāmatojumu noskaidrošanu (OV L 171, 90. lpp.), 6. pantu “[pamatregulas] 8. panta 1. punkta c) apakšpunkta iii) daļā minētie gada pārskati iekļauj [...] tabulu ar summām, kas jāatgūst līdz finanšu gada beigām, izmantojot III pielikumā doto paraugu”.

Tiesiskais regulējums saistībā ar Eiropas Kopienu vispārējo budžetu

- 12 Atbilstoši Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam (OV L 248, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Finanšu regula”), 71. panta 4. punktam “nosacījumus, kuriem iestājoties, Kopienām pienākas procenti par nokavētiem maksājumiem, paredz īstenošanas noteikumos”.
- 13 Atbilstoši Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību [Finanšu regulai] (OV L 357, 1. lpp.), 86. panta 1. punktam, “neskarot īpašos noteikumus, kas jāievēro, piemērojot nozaru noteikumus, par jebkuru debitoru parādu, kas nav atmaksāts termiņā, jāmaksā procenti [..]”.

Prāvas priekšvēsture

- 14 Saistībā ar atsevišķu Itālijas maksājumu aģentūru, it īpaši *Agenzia per le erogazioni in agricoltura* (AGEA, Atbalsta piešķiršanas lauksaimniecības nozarē aģentūra), 2006. un 2007. finanšu gada apstiprināšanu atbilstoši pamatregulas 30. pantam un lai Komisijai sagatavotu ziņojumu saistībā ar minētajām aģentūrām pieprasīto informāciju, Komisijas Lauksaimniecības ģenerāldirektorāta (ĢD) pārstāvji no 2007. gada 27. novembra līdz 30. novembrim veica pārbaudi Itālijā. Šīs pārbaudes mērķis bija noskaidrot Komisijai nosūtāmo informāciju par summām, kas saistītas ar pārkāpumiem, attiecībā uz kurām bija uzsākta atgūšanas procedūra.
- 15 Ar 2008. gada 1. februāra vēstulēm AGEA nosūtīja Komisijai kopsavilkuma ziņojumus par atgūšanas procedūrām attiecībā uz pārkāpumiem kopā ar paskaidrojumiem, kuros AGEA apgalvoja, ka “tā ir paturējusi tiesības uzņemt iniciatīvu, lai aizsargātu Itālijas valsts finanšu intereses saistībā ar tādu summu kompensāciju, kuras šķiet

nepamatotas tā fakta dēļ, ka attiecībā uz tām ir piemēroti tādi procentu aprēķināšanai noteiktie kritēriji, kā tie, kurus noteikusi Kopiena”.

- 16 2008. gada 28. martā (lieta T-274/08) un 22. aprīli (lieta T-275/08) Komisija nosūtīja Itālijas Republikai paziņojumu, kurā tā norādīja tos maksājumu aģentūru grāmatojumus, attiecībā uz kuriem ir izteikts priekšlikums veikt noskaidrošanu, un precizēja, ka, pamatojoties uz *AGEA* nosūtīto informāciju, ir noteiktas summas, kas izriet no finanšu sekām, kas radušās pēc pārkāpuma neatgūto summu dēļ.
- 17 2008. gada 30. aprīli Komisija, pamatojoties dalībvalstu maksājumu aģentūru sniegto informāciju, pieņēma Lēmumu 2008/396/EK par dalībvalstu maksājumu aģentūru grāmatojumu noskaidrošanu attiecībā uz ELGF finansētiem izdevumiem 2007. finanšu gadā (OV L 139, 33. lpp.) (lieta T-274/08), kā arī Lēmumu 2008/394/EK par Vācijas, Itālijas un Slovākijas atsevišķu maksājumu aģentūru grāmatojumu noskaidrošanu attiecībā uz izdevumiem, ko finansējusi Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju nodaļa, 2006. finanšu gadā (OV L 139, 22. lpp.) (lieta T-275/08).
- 18 Lēmumos 2008/396 un 2008/394 ir norādītas summas, kas atgūstamas no attiecīgās dalībvalsts vai tai izmaksājamas, ieskaitot summas, kas izriet no pamatregulas 32. panta 5. punkta piemērošanas.
- 19 Attiecībā uz Itālijas Republiku Lēmumi 2008/396 un 2008/394 paredz atskaitījumu no tai samaksājamiem avansa maksājumiem EUR 114 581 208,51 un EUR 99 839 568,22 apmērā saistībā ar pārkāpuma vai nolaidības gadījumā atgūstamajām summām. Atgūstamajās summās ietilpst tās summas, kas atbilst finanšu sekām, kuras ir jāsedz no Itālijas Republikas budžeta saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu, ja līdzekļus

pēc pieļautā pārkāpuma vai nolaidības gadījuma neatgūst četros gados pēc pirmās administratīvās vai tiesas konstatācijas vai gadījumos, kad atgūšanai veic tiesvedību attiecīgās valsts tiesā — astoņos gados pēc tās.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 20 Ar prasības pieteikumiem, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti 2008. gada 11. jūlijā un kas reģistrēti ar lietas numuriem T-274/08 un T-275/08, Itālijas Republika cēla šo prasību.
- 21 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (piektā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu šajās divās lietās.
- 22 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Pirmās instances tiesas jautājumiem tika uzklausi tiesas sēdē, kas notika 2009. gada 25. novembrī.
- 23 Pēc lietas dalībnieku uzklausišanas par šo jautājumu, Pirmās instances tiesa (piektā palāta) uzskatīja, ka abas lietas ir jāapvieno sprieduma taisīšanai saskaņā ar tās Reglamenta 50. panta 1. punktu.
- 24 Lietā T-274/08 Itālijas Republika lūdz Vispārējo tiesu [agrāk — Pirmās instances tiesa] atcelt Lēmumu 2008/396 tiktāl, ciktāl, ar to ir ietverti procentu maksājumi summās, kuras ir jāatmaksā no Itālijas valsts budžeta saistībā ar 2007. finanšu gadu saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu.

- 25 Lietā T-275/08 Itālijas Republika lūdz Vispārējo tiesu atcelt Lēmumu 2008/394 tiktāl, ciktāl ar to ir ietverti procentu maksājumi summās, kuras ir jāatmaksā no Itālijas valsts budžeta saistībā ar 2006. finanšu gadu saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu.
- 26 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai lietās T-274/08 un T-275/08 ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest Itālijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

- 27 Lai pamatotu savas prasības, Itālijas Republika izvirza vienu pamatu, apgalvojot, ka ir noticis pamatregulas 32. panta 5. punkta pārkāpums.

Lietas dalībnieku argumenti

- 28 Itālijas Republika apgalvo, ka Komisija ir nepareizi interpretējusi pamatregulas 32. panta 5. punktu. Būtībā Itālijas Republika pārmet Komisijai, ka tā saskaņā ar šo

tiesību normu ir pieprasījusi tai pārskaitīt summas, kurās ir iekļauti procenti, lai gan atbilstoši Itālijas [valsts] tiesībām bez tiesas lēmuma procentus summās nevar iekļaut.

- 29 Pirmkārt, Itālijas Republika uzskata, ka pamatregulas 32. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas tikai uz pašām summām, nevis uz iespējamajiem procentiem, kas varētu rasties saistībā ar šīm summām. Šajā sakarā tā uzsver, ka šī tiesību norma neattiecas uz procentu uzkrāšanu, lai gan šī panta 1. punktā procenti ir skaidri minēti. No tā Itālijas Republika secina, ka likumdevējs ar pamatregulas 32. panta 1. un 5. punktu ir vēlējis regulēt divas dažādas situācijas. Šī panta 1. punkts attiecas uz tādām situācijām, kurās atgūšanas procedūra jau ir noslēgusies un procenti jau ir atgūti no saņēmējiem. Līdz ar to būtu nepieņemami, ja valsts varētu tos "uzkrāt". Turpretī pamatregulas 32. panta 5. punkts attiecas uz nepabeigtām procedūrām, kurās procentu iekļaušana, kā arī datums, no kura tos sāk skaitīt, joprojām nav skaidrs.
- 30 Turklāt Itālijas Republika apgalvo, ka tiktāl, ciktāl pamatregulas 32. panta 5. punktam ir izņēmuma raksturs un tas ir uzskatāms par atkāpi no vispārējā principa, kas paredzēts šī panta 1. punktā, tas ir jāinterpretē šauri, ņemot vērā faktu, ka termins "procenti" tajā nav tieši minēts.
- 31 Otrkārt, Itālijas Republika uzskata, ka saskaņā ar šādu interpretāciju tiek ņemta vērā dalībvalsts juridiskā neiespējamība noteikt procentu maksājumu apmēru gadījumā, ja prasījumi pret līdzekļu saņēmējiem nav tikuši konstatēti tiesas ceļā, jo, piemērojot *Codice civile* (Itālijas civilt kodekss) 2033. pantu, tā ir tiesa, kas nosaka datumu, no kura sāk skaitīt procentus, ņemot vērā to, vai līdzekļu saņēmējs ir labticīgs vai ļaunprātīgs. Turklāt Itālijas Republika uzskata, ka fakts, ka procenti sāk uzkrāties tikai no brīža, kad maksājamās summas kļūst galīgi attiecināmas, vairāk atbilst pamatregulas 32. panta 5. punkta loģikai, jo šī punkta trešās, ceturtās un piektās daļas formulējums

pierāda, ka šajā ziņā runa ir par iepriekšēju provizorisku noskaidrošanu, kam var sekot turpmākais aprēķins.

- 32 Treškārt, Itālijas Republika apgalvo, ka tā nekad nav atzinusi, pat ne ar klusējot izteiktu piekrišanu, Komisijas noteiktos aprēķināšanas kritērijus. Pirmkārt, Itālijas maksājumu aģentūra vienmēr ir uzsvērusi, ka, ja atgūšanas procedūras tiek apstrīdētas valsts tiesā, summās, kas dalībvalstij maksājamas saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu, nav iekļaujami procenti un, otrkārt, Itālijas Republika par šo bija tieši informējusi Komisiju pirmstiesas procedūras laikā, paturot sev tiesības vērsties Kopienų tiesās. Līdz ar to tam, ka maksājumu aģentūra, iesniedzot Komisijai nepieciešamos dokumentus saistībā ar grāmatojumu noskaidrošanu, saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu maksājamās summās bija iekļāvusi procentus, neesot nekādas nozīmes.
- 33 Komisija nepiekrīt Itālijas Republikas argumentiem un uzskata, ka tā nav nepareizi interpretējusi pamatregulas 32. panta 5. punktu.

Vispārējās tiesas vērtējums

- 34 Vispirms ir jāteic, ka sava vienīgā pamata ietvaros Itālijas Republika cenšas pierādīt, ka Lēmumi 2008/396 un 2008/394 ir jāatceļ, jo Komisija, iekļaujot procentus saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu, ir nepareizi interpretējusi šo tiesību normu. Tā kā Komisija ir noteikusi atskaitījumus no Itālijas Republikas avansa maksājumiem saskaņā ar pamatregulas 32. pantu EUR 114 581 208,51 apmērā (lietā T-274/08) un EUR 99 839 568,22 apmērā (lietā T-275/08) — atskaitījumi, kuros iekļautas summas saskaņā ar šī panta 5. punktu, Itālijas Republika pārmet Komisijai, ka tā, aprēķinot iepriekš minētās summas, ir iekļāvusi tajās procentus.

- 35 Pamatregulas 32. pants attiecas uz dalībvalstu pienākumiem saistībā ar summu atgūšanu no saņēmējiem, kuri izdarījuši pārkāpumu vai pieļāvuši nolaidību.
- 36 Pamatregulas 32. panta 5. punkts attiecas uz īpašām situācijām, kurās dalībvalsts nav atgūvis summas četrus gadus laikā pēc pirmās administratīvās vai tiesas konstatācijas vai astoņos gados pēc valsts tiesā notikušās tiesvedības saistībā ar atgūšanu. Šādos gadījumos ir noteikts, ka “50 % no neatgūšanas finansiālajām sekām sedz attiecīgā dalībvalsts un 50 % sedz no Kopienas budžeta”.
- 37 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Kopienas tiesību normu, jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī konteksts un ar tiesisko regulējumu, pie kura pieder šī norma, sasniedzamie mērķi (skat. Tiesas 2005. gada 7. jūnija spriedumu lietā C-17/03 *VEMW* u.c., Krājums, I-4983. lpp., 41. punkts un tajā minētā judikatūra, un Pirmās instances tiesas 2005. gada 6. oktobra spriedumu apvienotajās lietās T-22/02 un T-23/02 *Sumitomo Chemical* un *Sumika Fine Chemicals*/Komisija, Krājums, II-4065. lpp., 47. punkts).
- 38 Šo principu kontekstā tad arī ir jāvērtē, vai pamatregulas 32. panta 5. punktā minētais jēdziens “finansiālās sekas” ir jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas tikai uz neatgūtajām summām vai arī — gan uz šīm summām, gan saistībā ar tām uzkrātajiem procentiem.
- 39 Pirmkārt, šķiet, ka atbilde uz šo jautājumu var izrietēt no pamatregulas 32. panta 5. punkta gramatiskās interpretācijas, ņemot vērā jēdziena “finansiālās sekas” skaidro nozīmi. Šajā sakarā ir jāteic, ka šim jēdzienam ir plaša nozīme, jo ar to var saprast jebkādas finansiāla rakstura sekas, kas saistītas ar nepamatoti izmaksāto summu

neatgūšanu. Procenti, kas maksājami saskaņā ar pamatregulas 32. panta 1. punktu, neapšaubāmi ir vienas no šīm sekām.

40 Otrkārt, šo gramatisko interpretāciju apstiprina pamatregulas 34. panta 1. punkta a) apakšpunkts, saskaņā ar kuru “par piešķirtajiem ieņēmumiem [...] [Finanšu] regulas 18. panta nozīmē uzskata summas, kas saskaņā ar šīs regulas 31., 32. un 33. pantu jāpārskaita Kopienas budžetā, tostarp uzkrātos procentus”.

41 Šī sprieduma 39. punktā minētā interpretācija ir saderīga arī ar grāmatojumu noskaidrošanas procedūras vispārējo sistēmu. Būtībā pamatregulas 32. panta 5. punkts ir jālasa, ņemot vērā šīs regulas 32. panta 1. punktu, kas ir uzskatāms par vispārējo regulējumu attiecībā uz summu, kuras maksājamas pārkāpuma vai nolaidības gadījumā saistībā ar līdzekļu izmantošanu, atmaksāšanu Kopienai. Tiktāl, ciktāl šī panta 5. punkts negroza procentu ieskaitīšanas principu, bet tikai sadala finansiālo atbildību starp dalībvalsti un Kopienas budžetu gadījumā, ja maksājamās summas nav atgūtas saprātīgā termiņā, no tā skaidri izriet, ka pamatregulas 32. panta 5. punktā minētās “finansiālās sekas” attiecas gan uz pamatsummām, gan uz saistībā ar tām uzkrātajiem procentiem.

42 Turklāt arguments, saskaņā ar kuru fakts, ka 32. panta 5. punktā nav minēts vārds “procenti”, pierāda to, ka likumdevējs ir vēlējis regulēt situāciju, kas ir atšķirīga no tās, kura paredzēta šī paša panta 1. punktā, jo iepriekš minētajā 5. punktā ir paredzēta tikai iepriekšēja un provizoriska noskaidrošana, arī ir noraidāms. Patiesi, piemērojot minētā 5. punkta trešo daļu, dalībvalstij ir pienākums veikt atgūšanas procedūras. No tā nepārprotami izriet, ka finansiālo seku summai iespējams var piemērot turpmākas korekcijas. Tomēr šādas turpmākās korekcijas attiecas uz visām finansiālajām sekām, kuras tiek aprēķinātas saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu, tai skaitā saistībā ar pamatsummām uzkrātajiem procentiem. Tātad starp faktu, ka saistībā ar

pamatregulas 32. panta 5. punkta pirmajā daļā minētajām finansiālajām sekām procenti ir uzkrājami, un šīs noskaidrošanas provizorisko raksturu nepastāv nekādas pretrunas.

- 43 Līdz ar to ir jānoraida Itālijas Republikas dažādie argumenti, no kuriem izriet, pirmkārt, ka tikai pamatregulas 32. panta 1. punktā ir tieša atsauce uz procentu ieskaitīšanu un, otrkārt, ka pamatregulas 32. panta 5. punkts ir uzskatāms par atkāpi no 32. panta 1. punkta un līdz ar to ir interpretējams šauri, ņemot vērā, ka termins "procenti" tajā nav tieši minēts.
- 44 Treškārt, no pamatregulas preambulas, it īpaši no tās 25. un 26. apsvēruma, izriet, ka finansiālās līdzatbildības sistēmas, kas ieviesta ar pamatregulas 32. panta 5. punktu, mērķis ir aizsargāt Kopienas budžeta finanšu intereses, nosakot attiecīgajai dalībvalstij pienākumu atmaksāt daļu no summām, kuras jāmaksā pārkāpuma rezultātā un kuras nav atgūtas pieņemamā termiņā. Kā pamatoti uzsvērusi Komisija, pienākums atgūt procentus, kuri uzkrāti laika posmā no brīža, kurā konstatēts pārkāpums, līdz brīdim, kurā attiecīgās summas tiek faktiski atgūtas, ir kompensējoša rakstura tiktāl, ciktāl procenti attiecas uz Kopienas budžetam radušos islaicīgu zaudējumu tā fakta dēļ, ka tā nav saņēmusi tai aprēķinātos finanšu līdzekļus. Līdz ar to procentu izslēgšana no atgūstamās summas un tādējādi summas, kas attiecīgajai dalībvalstij maksājama no tās budžeta, samazināšana, būtu nesaderīga ar Kopienas budžeta finanšu interešu aizsardzību, jo šim budžetam būtu jācieš lielākā daļa no finansiālajām sekām, kuras izraisījis fakts, ka summas, kas maksājamas pēc pārkāpuma, nav atgūtas samērīgā termiņā.
- 45 Ceturtkārt, ir jāuzsver, ka princips, saskaņā ar kuru procenti ir pamatsummas papildinājums un tiem tiek piemērota tāda pati grāmatvedības uzskaites sistēma, ir plaši piemērojams tiesiskā regulējuma kontekstā, kas attiecas uz Kopienas budžetu, kā to apliecina arī Regulas Nr. 2342/2002 86. panta 1. punkts, ar kuru piemēro Finanšu regulas 71. panta 4. punktu un kurā precizēts, ka, "neskarot īpašos noteikumus, kas jāievēro, piemērojot nozaru noteikumus, par jebkuru debitoru parādu, kas nav atmaksāts, jāmaksā procenti [...]".

- 46 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka Itālijas Republika kļūdaini apgalvo, ka Komisija ir nepareizi interpretējusi pamatregulas 32. panta 5. punktu, iekļaujot saskaņā ar šo tiesību normu maksājamo summu procentus.
- 47 Šo secinājumu nevar atspēkot Itālijas Republikas arguments, ka tai nav iespējams piemērot pamatregulas 32. panta 5. punktu Civilt kodeksa 2033. panta dēļ, saskaņā ar kuru atskaites punktu procentu aprēķinam nevar precīzi noteikt, ja prasījums nav ticis konstatēts tiesas ceļā.
- 48 Pirmkārt, šāda atsaukšanās uz valsts tiesībām nav atbilstoša attiecībā uz vienīgo jautājumu šajās lietās, proti, pamatregulas 32. panta 5. punkta interpretāciju, un it īpaši jautājumu, vai saskaņā ar šo tiesību normu ir uzkrājami procenti.
- 49 Otrkārt, ir tiesa, ka strīdi, kas saistīti ar atbilstoši Kopienas tiesībām nepamatoti izmaksātu līdzekļu atgūšanu, nepastāvot Kopienas tiesību aktiem, valsts tiesām ir jāizskata atbilstoši savas valsts tiesībām, ievērojot Kopienas tiesību noteiktos ierobežojumus tādā veidā, ka valsts tiesībās paredzētā kārtība nedrīkst padarīt praktiski neiespējamu Kopienas tiesiskā regulējuma piemērošanu un valsts tiesību aktu piemērošanai ir jābūt nediskriminējošai salīdzinājumā ar procedūram, kas ir noteiktas tāda paša veida valsts mēroga strīdu izšķiršanai (skat. Tiesas 2008. gada 13. marta spriedumu apvienotajās lietās no C-383/06 līdz C-385/06 *Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening* u.c., Krājums, I-1561. lpp., 48.–50. punkts un tajos minētā judikatūra). Lai arī no tā neizbēgami izriet, ka visi papildu jautājumi, kurus neregulē Kopienas noteikumi un kuri attiecas uz Itālijas Republikas atgūstamajām summām, kuras ir nepamatoti izmaksātas no Kopienas budžeta, ir jārisina saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību noteikumiem, ar šādu valsts tiesību piemērošanu nevar atspēkot principu, ka procenti ir iekļaujami saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu.

- 50 Visbeidzot treškārt, Komisija pareizi uzsver, ka fakts, ka maksājumu aģentūra ir iekļāvusi procentus summās, kuras tā paziņoja Komisijai, lai tā varētu aprēķināt Lēmumos 2008/396 un 2008/394 minētās summas, pierāda, ka ir iespējams iekļaut šos procentus summās, kuras dalībvalstīm ir pienākums atmaksāt saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu. Turklāt ir jāatzīst, ka Itālijas Republika nepaziņoja Komisijai maksājamās summas apmēru saskaņā ar pamatregulas 32. panta 5. punktu pirms procentu uzkrāšanās.
- 51 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisija, interpretējot pamatregulas 32. panta 5. punktu, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, atzīstot, ka procentiem jābūt iekļautiem summās, kas dalībvalstij maksājamas saskaņā ar šo tiesību normu.
- 52 Līdz ar to prasības ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 53 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 54 Tā kā Itālijas Republikai spriedums nav labvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

nospriež:

- 1) lietas T-274/08 un T-275/08 tiek apvienotas sprieduma taisīšanai;**
- 2) prasības noraidīt;**
- 3) Itālijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

Vilaras

Prek

Ciucă

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2010. gada 22. aprīlī.

[Paraksti]